

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Х Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)

НЗ4

Друкується відповідно до Наказу по університету № 180-Н від 10 вересня 2024 року.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Каченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в.о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів
НЗ4 Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 1127 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-478-9

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа», «Економіка», «Комп'ютерні науки», «Маркетинг», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і оподаткування», «Освітні, педагогічні науки», «Особистий розвиток і лідерство», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Підприємництво та торгівля», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм і рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи»

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-478-9

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ КРИЗИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*В. В. Федоскін, спеціальність Менеджмент, здобувач ступеня доктора філософії, група МЕН PhD лис-21
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Соціально-психологічне забезпечення стратегічних процесів, що протікають в діяльності підприємства і не зупиняються навіть в умовах кризи, формується на основі інтересів, потреб, схильностей та вподобань працівників і керівництва, а також їх контрагентів. Соціально-психологічне забезпечення процесів стратегічного управління в умовах кризи передбачає особливості в організації системи соціально-психологічного супроводження стратегічного управління підприємством. Унікальність такого менеджменту полягає в тому, що має бути підготовлена та реалізована у короткі терміни часу адекватна кризовим умовам корпоративна культура єднання зусиль та позитивний робочий морально-психологічний клімат у колективі, які сприяють стратегічному менеджменту на підприємстві. Нехтування соціально-психологічним забезпеченням в умовах кризи – це сприяння її розгортанню та руйнуванню бізнесу [1, с. 300].

Одним з найважливіших питань, які треба вирішувати в процесі антикризового стратегічного управління бізнесом є корпоративна культура. Вона охоплює широту набутого досвіду формування керівництвом підприємства соціально-психологічного клімату у минулі кризові періоди функціонування бізнесу, нинішні соціально-психологічні фактори, особливості структури організації (підпорядкування), національно-культурні цінності, інтереси, погляди, потреби та особистісні цілі працівників підприємства. Прогалина у цій сфері компетенції вищого керівництва сприяє наближенню краху бізнесу, оскільки криза оголює вкорінені за час докризового розвитку суперечності в колективі [2, с. 185].

При цьому корпоративна культура не повинна бути відокремлена від загального контексту функціонування бізнесу. У зв'язку із цим, її доцільно окреслювати як сукупність спільних та індивідуальних уявлень про місію, стратегічні цілі бізнесу, його філософію, внутрішні та зовнішні комунікації, зокрема

щодо конкурентів. Зрозуміло, що цінності не формуються із традицій, маючи психологічну природу вони не піддаються швидким змінам. Тому, про психологічну та емоційну стійкість колективу підприємства потрібно дбати у докризовий період, розуміючи циклічність розвитку будь-якої справи. Звідси, маємо особливість – готувати заздалегідь соціально-психологічне підґрунтя для сприйняття антикризових рішень [1, 2].

Для цього керівник як стратег свого бізнесу повинен бути психологом (володіти психологічними методами ефективного донесення інформації до підлеглих); аналітиком (піддавати сутнісному аналізу середовище функціонування бізнесу); прогнозистом (передбачати ймовірний розвиток ситуації). Водночас, важливе значення для забезпечення подолання кризи у стратегічній перспективі мають особисті якості керівника такі, як: здатність брати відповідальність за ризик, миттєва реакція; незаангажоване, вільне, творче мислення; психоемоційна зібраність та цілеспрямованість; простота комунікабельності; відкритість намірів; відсутність страху за свій авторитет. Такий керівник є спроможним чітко формулювати нові пріоритети та вирішувати проблеми з мотивацією працівників і залучати їх до вирішення стратегічно важливих питань.

Отже, для ефективного антикризового управління ключове завдання як власників, так і керівників полягає у стимулюванні ентузіазму менеджерів усіх рівнів, піднесення їх самооцінки через визнання керівництвом особистого внеску кожного у порятунок бізнесу. Створення такого соціально-психологічного простору є важливою складовою успіху реалізації стратегічних рішень в умовах переходу зі спадної до висхідної хвилі життєвого циклу бізнесу.

Список використаних джерел

1. Гусак Ю. С., Федоскін В. В. Соціально-психологічне забезпечення сталого розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. 2024. № 2. С. 297–302.
2. Федоскін В. В. Кооперація як антикризова форма організації бізнесу. *Дискурс кооперативної освіти, науки і практики у рефлексіях XXI ст.* : матер. II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Хмельницький, 14 грудня 2023 р. / редкол. : Ю. В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2023. С. 183–188.

Михайловин Р. Г.

Управління соціально-економічними системами
в умовах соціальної солідарної економіки..... 462

Nestulya Oleksandr, Storozhuk Mariya

Areas of reintegration of military veterans into civilian life 464

Перерва К. А.

Використання сучасних інформаційних технологій
у маркетингу для автоматизації роботи підприємства..... 466

Покацька Д. К., Нестеренко О. М.

Філософія і духовність у менеджменті..... 468

Савіна П. Р., Нестеренко О. М.

Удосконалення системи управління
адміністративними процесами на підприємстві..... 471

Семенюк Ю. А., Павлова М. Б.

Управління ризиками на підприємстві в умовах існування
нестабільного економічного середовища..... 474

Соколов О. С., Соколова А. М.

Цифрові технології як ключова
складова сучасного краудфандингу..... 475

Стецька В. С., Мацера О. А.

Онлайн навчання з англійської мови: виклики сьогодення 477

Стусь С. М., Черненко О. О.

Інтелектуальні інформаційні системи для підтримки
стратегічного управління: технології, етапи
впровадження та переваги для бізнесу..... 480

Фадєєва П. В., Данилевич Н. С.

Скорочення робочого часу як
тренд сучасного ринку праці..... 483

Федоскін В. В.

Соціально-психологічні особливості прийняття
стратегічних рішень в умовах кризи на підприємстві 486

Наукове видання

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 65,5.
Зам. № 380/2249.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.89